

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

SSN Adam Roch

Protokolant Marta Brzezińska

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego not. Romana Czernikiewicza
w sprawie A. C.-C.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na rozprawie w dniu 9 maja 2019 r.,
kasacji wniesionej przez obwinioną oraz Ministra Sprawiedliwości od orzeczenia
Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w [...] z dnia 18 czerwca 2018 roku, sygn. akt WSD [...] zmieniającego orzeczenie
Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w [...] z dnia 5 marca 2018 roku, w sprawie
o sygn. akt SD [...]

na podstawie art. 537 § 1 kpk w zw. z art. 69 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku
Prawo o notariacie

postanowił:

1. oddalić obie kasacje,
2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w kwocie 20 (dwudziestu) złotych obciążyć obwinioną notariusz A. C.-C..

UZASADNIENIE

15 grudnia 2017 roku Rada Izby Notarialnej w [...] podjęła uchwałę nr [...] w sprawie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec notariusza A. C.-C., zarzucając jej dopuszczenie się przewinienia zawodowego w postaci: oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawnych oraz uchybienia powadze i godności zawodu notariusza polegającego na tym, że w okresie od 01 września 2017 roku do 22 listopada 2017 roku we W., notariusz A. C.-C. osobiście lub poprzez udzielenie zastępstwa emerytowanemu notariuszowi W. D., dokonywała czynności notarialnych poza siedzibą swojej kancelarii notarialnej, tj. w lokalu kancelarii notarialnej prowadzonej przez notariusza G. B. we W. przy ul. R. [...], w tym:

1. dnia 01.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
2. dnia 05.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
3. dnia 05.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
4. dnia 06.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
5. dnia 07.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
6. dnia 07.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
7. dnia 07.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
8. dnia 08.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
9. dnia 08.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
10. dnia 08.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
11. dnia 08.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
12. dnia 12.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
13. dnia 12.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
14. dnia 12.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
15. dnia 14.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
16. dnia 14.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),

17. dnia 14.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
18. dnia 15.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
19. dnia 19.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
20. dnia 19.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
21. dnia 19.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
22. dnia 19.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
23. dnia 19.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
24. dnia 19.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
25. dnia 21.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
26. dnia 21.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
27. dnia 21.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
28. dnia 21.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
29. dnia 22.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
30. dnia 22.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
31. dnia 22.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
32. dnia 25.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
33. dnia 25.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
34. dnia 25.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
35. dnia 25.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
36. dnia 25.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
37. dnia 26.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
38. dnia 26.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
39. dnia 28.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
40. dnia 28.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
41. dnia 29.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
42. dnia 29.09.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),

43. dnia 02.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - notariusza A. C.-C.),
44. dnia 02.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - notariusza A. C.-C.),
45. dnia 02.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - notariusza A. C.-C.),
46. dnia 02.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - notariusza A. C.-C.),
47. dnia 02.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - notariusza A. C.-C.),
48. dnia 04.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - notariusza A. C.-C.),
49. dnia 03.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
50. dnia 03.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
51. dnia 03.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
52. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
53. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
54. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
55. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
56. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
57. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
58. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
59. dnia 06.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
60. dnia 11.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
61. dnia 11.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
62. dnia 11.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
63. dnia 11.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
64. dnia 13.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
65. dnia 13.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
66. dnia 13.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
67. dnia 16.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
68. dnia 16.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),

69. dnia 18.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
70. dnia 18.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
71. dnia 18.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
72. dnia 19.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
73. dnia 19.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
74. dnia 19.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
75. dnia 20.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
76. dnia 20.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
77. dnia 20.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
78. dnia 20.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
79. dnia 20.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
80. dnia 20.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. - zastępca notariusza A. C.-C.),
81. dnia 23.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
82. dnia 23.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
83. dnia 23.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
84. dnia 23.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
85. dnia 25.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
86. dnia 27.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
87. dnia 27.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
88. dnia 27.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),

89. dnia 27.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
90. dnia 30.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
91. dnia 30.10.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
92. dnia 03.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
93. dnia 03.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
94. dnia 03.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
95. dnia 03.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
96. dnia 03.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
97. dnia 03.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
98. dnia 08.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
99. dnia 10.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
100. dnia 10.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
101. dnia 13.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
102. dnia 13.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
103. dnia 13.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
104. dnia 13.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
105. dnia 15.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
106. dnia 15.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
107. dnia 15.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
108. dnia 17.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
109. dnia 17.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
110. dnia 17.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
111. dnia 17.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),

- 112. dnia 17.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
- 113. dnia 20.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
- 114. dnia 20.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
- 115. dnia 20.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
- 116. dnia 20.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (not. A. C.-C.),
- 117. dnia 22.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
- 118. dnia 22.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
- 119. dnia 22.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
- 120. dnia 22.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),
- 121. dnia 22.11.2017 r. - Rep. A [...] /2017 (em. not. W. D. – zastępca notariusza A. C.-C.),

W uchwale Nr [...] Rada Izby Notarialnej w [...] wskazała, że we wszystkich wymienionych wyżej 121 przypadkach charakter czynności, bądź też szczególne okoliczności nie przemawiały za dokonaniem czynności notarialnych poza kancelarią notarialną. Co więcej, jak podniesiono we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, częstotliwość i warunki dokonywania tych czynności wskazują jednoznacznie na naruszenie zasady lojalności wobec innych notariuszy, co stanowi przewinienie zawodowe z art. 50 w art. 3 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie i w zw. z § 26 pkt 7 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza (załącznik nr VII/21/2011 KRN z dnia 05.03.2011 r.), a działanie obwinionej, w ocenie Rady Izby Notarialnej w [...], nosiło znamiona czynu ciągłego przewidzianego w art. 12 kk.

W dniu 5 marca 2018 roku Sąd Dyscyplinarny Izby Notarialnej w [...], sygn. akt SD [...], uznał notariusza A. C.-C. za winną przewinienia zawodowego polegającego na dokonaniu osobiście lub poprzez udzielenie zastępstwa emerytowanemu notariuszowi W. D., w okresie od 1 września 2017 roku

do 22 listopada 2017 roku, czynności notarialnych poza siedzibą swojej kancelarii notarialnej, tj. w lokalu kancelarii notarialnej prowadzonej przez notariusza G. B. we W. przy ulicy R. [...] we W., 121 aktów notarialnych, o których mowa w pkt od 1 do 121, co stanowi oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawnych, tj. art. 3 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Ponadto, w związku z § 26 pkt 7 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza (załącznik nr VI1/21/2011 KRN z dnia 05.03.2011 r.) w ocenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w [...], obwiniona uchybiła powadze i godności zawodu notariusza, co stanowi przewinienie zawodowe przewidziane w art. 50 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (tekst jednolity z dnia 13 grudnia 2013 r., Dz.U. z 2014 r., poz. 164). Działanie obwinionej, w ocenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Notarialnej w [...], nosiło znamiona czynu ciągłego przewidzianego w art. 12 kk. Na podstawie art. 51 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie, sąd pierwszej instancji wymierzył obwinionej karę pieniężną w wysokości 20.000,00 zł (dwadzieścia tysięcy złotych), w pkt II zaś obciążył obwinioną notariusz A. C.-C. kosztami postępowania dyscyplinarnego na rzecz Izby Notarialnej w [...].

Odwołanie od powyższego orzeczenia wywiodła obwiniona, zarzucając:

- „naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 3 § 2 w zw. z art. 50 ustawy i z art. 51 § 1 pkt. 3 ustawy Prawo o notariacie i uznanie, że za popełniony przez obwinioną czyn właściwa jest kara pieniężna w wysokości 20.000,00 zł, podczas gdy jest to kara niewspółmiernie wysoka biorąc pod uwagę okoliczności sprawy;
- naruszenie prawa materialnego, tj. § 26 pkt 7 Kodeksu Etyki Zawodowej Notariusza poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i uznanie, że działanie obwinionej stanowiło czyn nieuczciwej konkurencji z uwagi na naruszenie zasady lojalności, podczas gdy dokonywanie przez obwinioną czynności poza siedzibą kancelarii nie stanowiło naruszenia zasady lojalności;
- naruszenie prawa procesowego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 4, art. 17 § 1 pkt. 3 i art. 410 kpk mające istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez

pominięcie szczególnych okoliczności sprawy oraz motywów działania obwinionej podczas wymierzania kary pieniężnej w wysokości 20.000,00 zł;

- naruszenie prawa procesowego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 7 kpk i przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, wbrew zasadom logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego, polegające na przyjęciu, że przy dokonywaniu czynności dokonanych przez obwinioną nie przemawiały szczególne okoliczności, o których mowa w art. 3 § 2 ustawy Prawo o notariacie, podczas gdy w sprawie zaszyły szczególne okoliczności uzasadniające działanie obwinionej na gruncie art. 3 § 2 ustawy Prawo o notariacie;

- naruszenie prawa procesowego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 7 kpk i przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, wbrew zasadom logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego, polegające na przyjęciu, że głównym powodem dokonywania czynności poza siedzibą kancelarii przez obwinioną były względy finansowe, podczas gdy obwiniona nie działała z pobudek materialnych;

- naruszenie prawa procesowego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 7 kpk i przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, wbrew zasadom logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego, polegające na przyjęciu, że obwiniona działała z uwagi na zakaz prowadzenia kancelarii przez notariusza G. B., podczas gdy w trakcie wykonywania czynności obwiniona miała jedynie wiedzę w przedmiocie zawieszenia G. B. w czynnościach notariusza;

- naruszenie prawa procesowego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 59 § 3 ustawy Prawo o notariacie poprzez uznanie, że obwiniona nie stawiała się na rozprawie bez usprawiedliwienia, podczas gdy obwiniona skierowała wniosek o odroczenie terminu rozprawy z uwagi na chorobę oraz załączyła zaświadczenie lekarskie na okoliczność choroby;

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 374 § 1 kpk poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie rozprawy pomimo

usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionej i złożenia przez nią wniosku o odroczenie terminu rozprawy, powyższe skutkowało pozbawieniem obwinionej prawa do brania udziału w rozprawie oraz pozbawieniem możliwości obrony swych praw,

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 406 § 1 kpk poprzez pozbawienie obwinionej możliwości zabrania głosu, z uwagi na przeprowadzenie rozprawy pomimo usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionej”.

W związku z powyższym obwiniona wniosła o zmianę orzeczenia w części, poprzez uchylenie nałożonej kary pieniężnej w wysokości 20.000,00 zł do kwoty 2.500,00 zł lub o jej uchylenie w całości i uniewinnienie obwinionej lub ewentualnie o uchylenie w całości i wymierzenie obwinionej kary nagany lub upomnienia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej orzeczeniem z dnia 18 czerwca 2018 roku, sygn. akt WSD [...], zmienił zaskarżone orzeczenie sądu pierwszej instancji w ten sposób, że orzekł karę pieniężną w wysokości 15.000 złotych. Ponadto, obciążył obwinioną kosztami postępowania odwoławczego.

Od powyższego rozstrzygnięcia kasację wywiódł Minister Sprawiedliwości, wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 18 czerwca 2018 roku, sygn. akt WSD [...], i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu przy Krajowej Radzie Notarialnej. Minister Sprawiedliwości podniósł zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa, tj. art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. i w zw. z art. 69 ustawy Prawo o notariacie mającego istotny wpływ na treść orzeczenia.

Kasację od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej wywiodła także obwiniona. Natomiast kasacja obwinionej notariusz oparta jest na:

1) „rażącej obrazie przepisów prawa materialnego, a w szczególności:

- art. 51 ustawy Prawo o notariacie przez zastosowanie ust. 3, co czyni karę niewspółmierną do czynu,
- art. 3 § 1 i § 2 ustawy Prawo o notariacie przez ich zastosowanie, gdy przepisy te regulują całkiem inne sytuacje, § 1 wskazuje, że notariusz winien dokonywać czynności w siedzibie kancelarii, natomiast § 2 reguluje przypadki, gdy takie czynności mogą być dokonywane poza kancelarią, zatem przyjęcie jako podstawy odpowiedzialności jednocześnie dwóch norm zawartych w dwóch paragrafach, skutkowało naruszeniem art. 11 § 1 i § 3 k.k.,
- art. 63b ustawy Prawo o notariacie polegającą na rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej, tj. kary pieniężnej w wymiarze 15.000,00 zł, podczas gdy prawidłowa ocena okoliczności sprawy uzasadnia odstępnie od wymierzenia kary pieniężnej, wymierzenie kary upomnienia ewentualnie orzeczenie kary pieniężnej w niższej wysokości, tj. nieprzekraczającej kwoty 2.500 zł,
- art. 78 ustawy Prawo o notariacie w zw. z art. 50 ustawy Prawo o notariacie,

2) rażąco obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia polegającą na tym, iż:

- Sąd Dyscyplinarny, a za nim Wyższy Sąd Dyscyplinarny wykonując dyspozycję art. 421 § 1 pkt 6 k.p.k. wskazał, że zastosował między innymi normy zawarte w art. 3 § 1 i § 2 ustawy Prawo o notariacie, które regulują dwie różne kwestie,
- Sąd Dyscyplinarny, a za nim Wyższy Sąd Dyscyplinarny poprzestał jedynie na analizie aktów notarialnych, nie przeprowadził natomiast żadnego postępowania dowodowego, które mogłoby wykazać konieczność sporządzenia konkretnego aktu poza siedzibą kancelarii (art. 410 k.p.k.),
- niewłaściwie zinterpretowano art. 59 § 3 ustawy Prawo o notariacie i przyjęto, iż zwolnienie lekarskie (L4) wystawione przez innego lekarza niż lekarz sądowy nie jest wystarczającym usprawiedliwieniem, co spowodowało naruszenie prawa do obrony (art. 6 k.p.k.), co jest również naruszeniem art. 374 § 1 k.p.k. oraz art. 406 § 1 k.p.k. oraz art. 390 §1 k.p.k.,

- niewłaściwie zastosowano art. 424 § 2 k.p.k. tak przez Sąd Dyscyplinarny, jak i Wyższy Sąd Dyscyplinarny, przy czym z uzasadnienia tego ostatniego wynika, iż zgadza się on z wymiarem kary zastosowanym przez Sąd Dyscyplinarny, gdy zmniejszył karę o 5.000 zł nie wyjaśniając motywów swego orzeczenia,
- naruszenie normy zawartej w art. 457 § 3 k.p.k. przez ogólnikowe odniesienie się do zarzutów apelacji”.

Podnosząc powyższe zarzuty obwiniona wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej oraz poprzedzającego go orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej ewentualnie wymierzenie kary upomnienia lub ewentualnie orzeczenie kary pieniężnej w niższej wysokości, tj. nieprzekraczającej kwoty 2.500 zł lub o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz poprzedzającego go orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na wywiedzione przez obwinionego i Ministra Sprawiedliwości kasacje Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Rady Notarialnej wniósł o ich oddalenie i obciążenie Ministra Sprawiedliwości oraz obwinionej kosztami postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarówno kasacja wniesiona przez obwinioną, jak i Ministra Sprawiedliwości, nie zasługują na uwzględnienie i jako takie obie zostały oddalone.

Jak stanowi przepis art. 63b ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie kasacja w sprawach dyscyplinarnych dotyczących notariuszy może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.

Wprawdzie w niniejszej sprawie mamy do czynienia niejako z przedwcześnieścią wniesienia środka zaskarżenia, bowiem z uwagi na omyłkę pracownika sekretariatu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej

Radzie Notarialnej początkowo wysłano do stron niepodpisany projekt uzasadnienia, to w ocenie Sądu Najwyższego, należało niniejsze kasacje rozpoznać.

Zgodnie bowiem z art. 63c ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie kasację wnosi się do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu dyscyplinarnego drugiej instancji w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Nie można zatem w przedmiotowej sprawie mówić o uchybieniu terminowi do wniesienia kasacji, bowiem zarówno Minister Sprawiedliwości jak i obwiniona tego terminu nie przekroczyli, wnosząc kasację przed doręczeniem prawidłowego uzasadnienia, choć opierając się jedynie na sporządzonym projekcie. Nie może to jednak prowadzić do tego, że z powodu błędu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej w [...] strony zostaną pozbawione możliwości weryfikacji prawidłowości postępowania sądu drugiej instancji. W ocenie Sądu Najwyższego taka sytuacja jest niedopuszczalna. Za rozpoznaniem kasacji przemawia także, to że zarówno Minister Sprawiedliwości i obwiniona otrzymali w konsekwencji wyjaśnienia omyłki w wysyłce, prawidłową wersję uzasadnienia, mogąc w świetle obowiązujących przepisów uzupełnić kasację lub ją wycofać. Żadna ze stron nie dokonała takich czynności. W związku z tym kasację należało poddać pod merytoryczne rozpoznanie.

Odnosząc się do kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości, w której zarzuca on rażące naruszenie przepisów prawa, tj. art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 457 § 3 kpk w zw. z art. 69 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, w ocenie Sądu Najwyższego nie znajduje ona uzasadnienia i jako taka została oddalona. Wywiedziony przez Ministra Sprawiedliwości nadzwyczajny środek zaskarżenia został w całości zwrócony tak naprawdę przeciwko projektowi uzasadnienia, zgodnie z ustalonym w niniejszej sprawie materiałem dowodowym omyłkowo wysłanemu przez pracownika sekretariatu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Notarialnej, o czym Minister Sprawiedliwości został w prawidłowy sposób poinformowany. Do Ministra Sprawiedliwości przekazano prawidłowe uzasadnienie orzeczenia, na podstawie wydanego w dniu

5 września 2018 roku zarządzenia o ponownym, prawidłowym doręczeniu uprawnionym podmiotom odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

W ocenie Sądu Najwyższego, nie można zarzucić sądowi drugiej instancji naruszenia podnoszonych przez Ministra Sprawiedliwości uchybień. Zgodnie z brzmieniem art. 457 § 3 kpk w uzasadnieniu należy podać, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne. W ocenie Sądu Najwyższego, sąd *ad quem* wypełnił dyspozycję przepisu art. 457 § 3 kpk, wydając orzeczenie określone w art. 437 § 1 kpk. Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w [...] w prawidłowy sposób odniósł się do podnoszonych przez obwinioną zarzutów odwoławczych, wskazując powody dla których uznał je za zasadne lub bezzasadne. W związku z tym należało uznać ten zarzut za nieuzasadniony.

Na marginesie należy zauważyć, że uzasadnienie orzeczenia spełnia bardzo istotną rolę, bowiem „pełni nie tylko funkcję procesową, lecz także buduje autorytet wymiaru sprawiedliwości i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości orzeczenia, wobec czego tolerowanie w obrocie prawnym orzeczeń uzasadnionych w sposób rażąco odbiegających od reguł określonych w art. 457 i 424 k.p.k. nie jest możliwe” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2003 roku, sygn. akt V KK 74/03, LEX nr 84219). W związku z tym, w ocenie Sądu Najwyższego, w każdej sprawie, w której sporządzane jest uzasadnienie, zarówno sąd pierwszej instancji, jak i sąd odwoławczy winien w zrozumiały sposób ujawniać motywy wydanego rozstrzygnięcia, co pozwala na dokonanie prawidłowej weryfikacji prawidłowości rozumowania i logicznego wyjaśnienia przyczyn wydania określonego orzeczenia.

Z kolei obwiniona zarzuciła Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu przy Krajowej Izbie Notarialnej w [...] w wywiedzionej kasacji rażące naruszenie prawa, tak materialnego jak i procesowego. Należy w tym miejscu podkreślić, na co zwraca się uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego i poglądach doktryny, że „rażące naruszenie prawa” zachodzi wtedy, gdy „naruszono przepis o takim znaczeniu dla prawidłowego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy, iż mogło to mieć istotny wpływ na treść orzeczenia zaskarżonego kasacją” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2005 r., sygn. akt SDI 13/05, LEX nr 568797).

Nie znajduje uzasadnienia podnoszony przez obwinioną zarzut niewłaściwego zastosowania art. 424 § 2 kpk wskazany w punkcie 2 podpunkt 4 kasacji oraz naruszenia art. 457 § 3 kpk w podpunkcie 5 kasacji. Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej zrealizował także normy wynikające z art. 424 § 2 kpk. Zgodnie z tym przepisem, w uzasadnieniu wyroku należy ponadto przytoczyć okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary, a zwłaszcza przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, środków zabezpieczających oraz przy innych rozstrzygnięciach zawartych w wyroku. Sąd *ad quem* w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, na stronach 9-10 odniósł się do okoliczności, które miał na względzie wymierzając obwinionej karę dyscyplinarną. Jak wskazano powyżej, Wyższy Sąd Dyscyplinarny, w prawidłowy sposób odniósł się do podnoszonych przez obwinioną zarzutów odwoławczych, wskazując powody dla których uznał je za zasadne lub bezzasadne. W związku z tym, zarzuty kasacyjne odnoszące się do uzasadnienia orzeczenia, w ocenie Sądu Najwyższego były bezzasadne.

Za niezasadny należy uznać zarzut określony w punkcie 1 podpunkt 1, w którym skarżąca zarzuca naruszenie art. 51 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, nie można bowiem zarzucić naruszenia tegoż przepisu, skoro sąd drugiej instancji w prawidłowy sposób, pod względem prawa materialnego, go zastosował, bowiem wymierzył karę, którą uznał za adekwatną do popełnionego przez obwinioną przewinienia. Jedynie na marginesie należy wskazać, że w przypadku kwestionowania wymiaru kary należy podnieść zarzut rażącej niewspółmierności kary, nie zaś naruszenia prawa materialnego.

W realiach przedmiotowej sprawy nie znajduje także uzasadnienia podnoszony przez obwinioną w punkcie 1 podpunkt 2 zarzut naruszenia art. 3 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie. Zgodnie z art. 3 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie czynności notarialnych notariusz dokonuje w kancelarii notarialnej, zwanej dalej "kancelarią". Z kolei art. 3 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie stanowi, że czynność notarialna może być dokonana także w innym miejscu, jeżeli przemawia za tym charakter czynności lub szczególne okoliczności. Sąd Najwyższy wskazuje, że

wskazanie na naruszenie art. 3 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, winno być interpretowane jako dokonanie w konkretnym stanie faktycznym czynności notarialnej poza kancelarią notarialną, kiedy nie spełnione zostały warunki określone w § 2 analizowanej normy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2015 roku, sygn. akt SDI 17/15, LEX nr 1745841). W konsekwencji nie można mówić o naruszeniu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej w [...] art. 11 § 2 kk. W niniejszej sprawie, w świetle materiału dowodowego, w ocenie Sądu Najwyższego należy przyjąć, na co zasadnie zwrócił uwagę tak sąd pierwszej, jak i drugiej instancji, że nie zaszczyły szczególne okoliczności przemawiające za dokonaniem czynności poza lokalem kancelarii, a także nie przemawiał za tym charakter tychże aktów notarialnych. Podkreślić wszakże należy, że „określenie w art. 3 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 164 ze zm.) miejsca wykonywania czynności notarialnych jest konsekwencją ich urzędowego charakteru, korzystania przez notariusza z przymiotu osoby zaufania publicznego oraz ochrony przysługującej funkcjonariuszowi publicznemu. Urzędowy charakter czynności notarialnych w pełni uzasadnia wskazanie przez ustawodawcę, (...) że miejscem dokonywania czynności notarialnych, zwłaszcza zaś sporządzania aktów notarialnych, winna być siedziba kancelarii. Wskazany w art. 3 § 2 ustawy Prawo o notariacie wyjątek podlega wykładni ścieśniającej, a Prawo o notariacie w żadnej mierze nie przyznaje notariuszowi, ani tym bardziej stronie czynności notarialnej, żadnego uprawnienia do skorzystania w swobodny sposób z wyboru innego niż kancelaria notarialna miejsca sporządzania czynności notarialnej” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2014 roku, sygn. akt SDI 33/14, Legalis nr 1157523). W związku z powyższym, także w tym zakresie, kasacja okazała się bezzasadna.

Jedynie na marginesie należy zauważyć, że z zarzutem określonym w punkcie 1 podpunkt 2 koresponduje zarzut wskazany w punkcie 1 podpunkt 1 oraz punkcie 1 podpunkt 3 kasacji obwinionej. Wskazać jednak należy na pewną niekonsekwencję skarżącej, która wskazując rażącą niewspółmierność kary w punkcie 1 podpunkt 3 i 1 kasacji, w podpunkcie 2 zarzuca nieprawidłowe zastosowanie przepisu będącego podstawą prawną rozstrzygnięcia.

Nie znajduje uzasadnienia także zarzut określony w punkcie 1 podpunkt 3 kasacji, w którym skarżąca podniosła w nieprawidłowy pod względem formalnym sposób obrazę przepisu art. 63b ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, zarzucając rażąco niewspółmierność wymierzonej kary dyscyplinarnej. W ocenie Sądu Najwyższego, rażąca niewspółmierność kary zachodzi wówczas, gdy *prima facie* widać znaczącą, wyraźną i oczywistą dysproporcję między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą. W judykaturze Sądu Najwyższego podnosi się, że o rażącej niewspółmierności kary można mówić jedynie wówczas, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 r., sygn. akt II KRN 198/94, LEX nr 20739; wyrok Sądu Najwyższego — Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 stycznia 2003 r., sygn. akt SNO 60/02, LEX nr 471983; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2007 roku, sygn. akt SNO 75/07, LEX nr 569073). Chodzi zatem o różnicę zasadniczej natury, oczywistą, rzucającą się w oczy i niedającą się zaakceptować nieproporcjonalność kary orzeczonej w stosunku do kary sprawiedliwej, zasłużonej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2006 r., SNO 28/06, LEX nr 568924; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2003 r., SNO 56/03, LEX nr 471890; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2005 r., SNO 6/05, LEX nr 569033; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., SDI 5/12, LEX nr 1228672).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy nie można jednak przyjąć, że wymierzona obwinionej kara pieniężna spełnia kryterium rażącej niewspółmierności. W ocenie Sądu Najwyższego sąd drugiej instancji w prawidłowy sposób dokonał oceny wszelkich okoliczności sprawy, w tym tych podnoszonych przez obwinioną podczas rozprawy i w pismach procesowych. Zdaniem Sądu Najwyższego, w niniejszej sprawie należy mieć przede wszystkim na uwadze, że obwiniona dokonała czynności notarialnych w lokalu kancelarii notarialnej, w sytuacji gdy wobec prowadzącego tę kancelarię notariusza orzeczono karę eliminującą go z zawodu notariusza i zawieszono go w czynnościach notariusza.

Co więcej, w toku prowadzonego postępowania ustalono, że w zasadzie jedynym uzasadnieniem dla dokonania tych czynności były dla obwinionej względy finansowe. Niewątpliwie należy mieć także na względzie, że niniejsza sprawa dotyczy 121 aktów notarialnych, które zostały dokonane poza siedzibą kancelarii obwinionej. Jak zaś wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie zaistniały okoliczności, które uzasadniałyby dokonanie tychże czynności poza siedzibą kancelarii. W ocenie Sądu Najwyższego nie można za takie okoliczności traktować względów finansowych czy obaw, w zakresie utraty klientów, którzy wcześniej dokonywali czynności u notariusza prowadzącego kancelarię notarialną przy ulicy R. [...] we W., którą obwiniona miała przejąć. W związku z tym orzeczona wobec obwinionej, przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej kara pieniężna w wysokości 15 000 złotych, w ocenie Sądu Najwyższego spełnia kryterium adekwatności.

W ocenie Sądu Najwyższego, nie można w niniejszej sprawie dokonać kontroli kasacyjnej podnoszonego przez obwinioną w punkcie 1 podpunkt 4 kasacji zarzutu naruszenia art. 78 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo notariacie w zw. z art. 50 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, bowiem obwiniona nie wskazała w jaki sposób sąd drugiej instancji miał dopuścić się jego naruszenia. Podobnie, zdaniem Sądu Najwyższego, nie można takiej kontroli poddać określonego w punkcie 2 podpunkt 1 kasacji, w którym obwiniona zarzuca, że „Sąd Dyscyplinarny a za nim Wyższy Sąd Dyscyplinarny wykonując dyspozycję art. 421 § 1 pkt 6 kpk wskazał, że zastosował między innymi normy zawarte w art. 3 § 1 i 2 prawa o notariacie, które regulują dwie różne kwestie”. Pomijając formalną wadliwość postawionego zarzutu, Sąd Najwyższy wskazuje, że problematyka normatywnej treści przepisów art. 3 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie została dostatecznie wyjaśniona, w związku z tym nie budzi wątpliwości.

Nie można zgodzić się także z zarzutem określonym w punkcie 2 podpunkt 2 kasacji, w którym obwiniona zarzuca sądowi drugiej instancji naruszenie przepisu art. 410 kpk, wskazując, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej, nie przeprowadził żadnego postępowania dowodowego. Zgodnie

z brzmieniem art. 410 kpk podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. W literaturze przedmiotu i orzecznictwie wskazuje się, że „co prawda, przepisy art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. mają charakter regulacji adresowanych generalnie do sądu pierwszej instancji, ale ich naruszenia może dopuścić się również sąd odwoławczy, jeśli czyni własne ustalenia faktyczne oparte na niekompletnym materiale dowodowym ocenionym nie swobodnie, lecz dowolnie” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2012 roku, sygn. akt IV KK 398/11, LEX nr 1215351). W niniejszej sprawie sąd drugiej instancji nie dokonał ustaleń faktycznych, odmiennych od tych, które zostały ustalone przez sąd pierwszej instancji. W prawidłowy sposób Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej wziął także pod uwagę okoliczności niezbędne do wydania przedmiotowego rozstrzygnięcia, w tym tych mających znaczenie dla wymiaru kary dyscyplinarnej.

W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Radzie Notarialnej prawa do obrony, którego obrazę zarzuca obwiniona w punkcie 2 podpunkt 3 kasacji. Nie można zgodzić się z wyrażonym w nadzwyczajnym środku zaskarżenia poglądem, że w przypadku usprawiedliwiania nieobecności na posiedzeniu „żądanie przedłożenia zaświadczenia od lekarza sądowego jest niezasadne”. W ocenie Sądu Najwyższego, nie można w niniejszym przypadku przyjąć, że w przypadku odroczenia rozprawy i wyznaczenia nowego terminu przez Sąd Dyscyplinarny, powstaje „pewien uzus”. Nie można zatem podzielić stanowiska obwinionej, że miała ona prawo przypuszczać, że drugie zwolnienie w takiej samej formie będzie miało taki sam skutek. Należy stwierdzić, że „niestawiennictwo z powodu choroby strona może usprawiedliwić tylko poprzez przedstawienie zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na rozprawie, wystawionego przez lekarza sądowego (art. 117 § 2a KPK)” (H. Buk, [w:] A. Rataj (red.), A. Jan (red.), *Ustrój notariatu. Komentarz do art. 1-78d Prawa o notariacie*, Legalis 2019). W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie, konieczne jest w tym zakresie odwołanie się na podstawie art. 69 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie do przepisów Kodeksu postępowania karnego i wynikających z nich zasad usprawiedliwiania nieobecności na posiedzeniu uczestników postępowania,

określonych w normie art. 117 § 2 kpk. Jak podkreśla się w doktrynie, „przepisy rozdziału 6 nie zawierają odrębnego uregulowania kwestii usprawiedliwienia nieobecności obwinionego lub jego obrońcy. Stosownie zatem do art. 69 mają w tym zakresie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania karnego. Zgodnie z art. 117 § 2a k.p.k. usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby oskarżonych, świadków, obrońców, pełnomocników i innych uczestników postępowania, których obecność była obowiązkowa lub którzy wnosili o dopuszczenie do czynności, będąc uprawnionymi do wzięcia w niej udziału, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienia organu prowadzącego postępowanie, wystawionego przez lekarza sądowego” (A. Oleszko, *Prawo o notariacie. Komentarz. Tom 1. Ustrój notariatu*, LEX 2016). Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że nie można przyjąć, że doszło do naruszenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przepisów art. 59 § 3 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie, a w konsekwencji także art. 6 kpk oraz 406 § 1 kpk. Zupełnie niezasadne są także zarzuty określone w art. 374 § 1 kpk oraz 390 § 1 kpk, bowiem odnoszą się one do uprawnień stron, nie zaś do obowiązku sądu.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak na wstępie.